

ლობენ ფაშისტური მებრძოლი რაზმების დაარსებას. ბავარიის ფაშისტთა წინააღმდეგ, საქსონიის ფაშისტები მხარს უჭერენ კარბი...

ფაშისტები დასცილდნენ მუშებს. კომუნისტური პარტიის არა ლეგალური ორგანოს წინ, რევოლუციისაკენ კომპარტიისთან ერთად...

წუნებენ ბელადთა მოლიტიკას. საქსონიის სოც.-დემ. პარტიის პასუხისმგებელ მუშაკთა კრებებში დარბდნენ...

რეისხვერის უწყისობა. ტიურინგიის რეისხვერმა დაიჭირა რომ ტანბახი, ცელარი და მელიე...

კომუნისტ-მინისტრის ცოლის დაპატიმრება. იენში დაპატიმრეს ტიურინგიის კომუნისტ-მინისტრის კორის ცოლი...

ხმები გავრცელდა. ორმაზათს ბერლინში გავრცელდა ხმები, ვითომც მოსალოდნელია თავდაცვის მინისტრის გესლერის გადადგომა...

უარის ყფა. გერმანიის ელჩი შერტინგერს შტატებში ვიტ-ფოლი უარყოფს ხმებს, ვითომც იგი დასთანხმდა მემარჯვენე ნაციონალისტურ მთავრობაში მონაწილეობაზე...

ხმები გავრცელდა. ორმაზათს ბერლინში გავრცელდა ხმები, ვითომც მოსალოდნელია თავდაცვის მინისტრის გესლერის გადადგომა...

პლადიერი ილირი მასპოგერის წინა დღეებში (მოგონება)

3-4 ივლისი პირველი ცდა იყო ჩვენი მხრივ კერძის, ტერეზენკოს, ჩერნოვის და წერეთლის ბატონობისათვის ბოლოს მოსაღებათ. ვერ გაიმარჯვა ამ ცდაში...

ტაგის დეპუტატმა, ნაციონალისტმა გეისლერმა განაცხადა, რომ ვენ. სექტის, რომლის ხელშია გადადიდა მთელი აღმასრულებელი ძალა-უფლება...

ბურჟუაზია ხელს უშლის რეისხტაგის მოწვევას. ბურჟუაზიულ პარტიების საპარლამენტო ფრაქციები წინააღმდეგნი არიან სოც.-დემ. მოთხოვნებს...

გერმანიის კომპარტიის ცეკა გამოქვეყნებულ მოწოდებაში აღნიშნავს, რომ, მიუხედავად გენსეტის ცდისა, სიძვირე მაინც იზრდება...

ორჯულ ნაკლები ხელფასი და ერთნახევარჯერ მეტი სამუშაო. შრომის მინისტრი, ბრაუნის წინადადებით განზრახულია მუშების ხელფასად დაწესდეს მაღალკატეგორიებისთვისაც კი...

გაფიცვა გრძელდება. ბერლინის მბეჭდავთა გაფიცვა გრძელდება, გამოდის მხოლოდ „ფორცერტი“, „დეიჩე ცეიტინგი“ და „დერ დეიჩე“...

საქლემწიფო კვადლების დასამზადებელ გქს პედლიაში გაფიცვა გრძელდება. მწარმოებლები აწარმოებენ მუშა-მოსამსახურეთა მასიურ დათხოვნას...

სექტი და პოლიცია სცდილობენ შეჩაჩიო ჩაშლილი გაფიცვა. ბერლინის პოლიციის პრეზიდენტმა რიხტერმა განუცხადა პროფკავშირთა წარმომადგენლებს...

დაბნევა, რომელიც ჩქარა ქრება, „პაულოცებს“ და „იზაილოცებს“ შორის საკმაოდ ნათლათ ისმის ხმები: „მოგვაცუყეს, ჩვენ არ ვიცოდით, თუ ბოლშევიკები გერმანიის ჯაშუშები იყვნენ“...

მე და ნოინის გვაგზავნიან თავიდანის სასახლეში სრულიად რუსეთის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის და პეტროგრადის საბჭოს წევრებთან ანისიმოვთან მოსალოდნელია ლენინის ციხეში მოთავსების პირობების შესახებ...

ჩვენ უნდა მივუვლოთ გარანტიებს, რომ ილიჩს არ დაგვტყუებენ განმეორებული იფქრები, უნდა მივუვლოთ თანხმობა, რომ ლენინს მოათავსებენ „პეტროპოლკაში“, სადაც გარნიზონი ჩვენი იყო ან თუ მოათავსებენ „კრესტში“, უნდა მივიღოთ ასპოლიუტური გარანტიები იმის, რომ მას არ მოკლავენ და დანიშნული იქნება საჯარო გასამართლება...

ჩვენ უნდა მივუვლოთ გარანტიებს, რომ ილიჩს არ დაგვტყუებენ განმეორებული იფქრები, უნდა მივუვლოთ თანხმობა, რომ ლენინს მოათავსებენ „პეტროპოლკაში“, სადაც გარნიზონი ჩვენი იყო ან თუ მოათავსებენ „კრესტში“, უნდა მივიღოთ ასპოლიუტური გარანტიები...

ნოინთან ერთად მივედით თავიდანის სასახლეში და გამოვიძახეთ ანისიმოვი. უამბოთ მას ლენინის გადაწყვეტილების შესახებ და მოვთხოვეთ ასპოლიუტური გარანტიები. „პეტროპოლკაში“ ის არ დასთანხმდა, რაც შეეხება გარანტიებს „კრესტში“ ციხეში, განაცხადა, რომ მიღებული იქნება ყველა ზომები, მე გადაჭრით მოვთხოვე მას ასპოლიუტური გარანტიები (რის მოცემა არავის არ შეეძლო) და დავემუქრეთ, რომ თუ რამე მოხდა ყველას ამოწყვეტოთ მათ...

ჭკავანის „ტენიკურ დახმარებას“ (შტრეიკბენერებს), თუ დაუყოვნებლივ არ იქნება გაფიცვა შეწყვეტილი. ახალ განკარგულებაში სექტი სასტიკი სასჯელით ემუქრება გაფიცულთ, რომელნიც განდევნიან სამუშაოდან შტრეიკბენერებს...

12 ნოემბრისათვის დანიშნული მბეჭდავთა წარმომადგენლების თათბირი გაფანტა პოლიციამ. მსაზმათს დანიშნულია ახალი თათბირი. მბეჭდავთა პროფკავშირი მოლაპარაკებას აწარმოებს სრულიად გერმანიის პროფკავშირთა გაერთიანებასთან...

გოტის მბეჭდავები შეუერთდებიან ბერლინელ ამხანაგებს. გოტში მბეჭდავები მოითხოვენ კომუნისტური გაზეთის აღკრძალვის გაუქმებას, წინააღმდეგ შემთხვევაში იმუქრებიან 15-ში გაფიცვის გამოცხადებით...

წლებებმა გაიგონეს მოწოდება. მიწის მოიჯარადრება ბანდების კავშირის 220 ადგილობრივი უჯრების თათბირმა, რომელიც შესდგა ფრებურგში (ბადენის პროვინცია), დაადგინა შეუთვრადეს მოსკოვის საერთაშორისო გლეხთა ყრილობის რეზოლუციებს...

ამრიკა ხელშეკრულება. გაზეთ „ნიუ-იორკ გეოგრაფიკ“ ცნობით, ამერიკის მთავრობამ გადასწყვიტა ისევ ძვილი. ევროპის საქმეებში ჩაურევლობის პოზიცია დაიჭიროს, რადგანაც საფრანგეთმა უარყო მისი წინადადება საკონტრბუციო საკითხის განსახილველად კომპეტენტურ ექსპერტთა კომისიის მოწვევის შესახებ...

პუანკარის ავტორიტეტი. შვიტერში სეპარატისტებმა გამოაცხადეს პუანკარის ავტორიტეტი და შეადგინეს მთავრობა, გლეხთა ლიდერის, გენიტეს მეთაურობით, რომელმაც თავისი მოქმედება გააღიანა ჰიდელბერგში...

ვიტომც არაფერი. ტეტონთა პარტიის ორგანოს „დეიჩე ცეიტინგი“ მეტად კმაყოფილია კრონ-პრინციის გერმანეთში დარბუნებით და გამოსთქვამს აზრს, რომ კრონ-პრინციის ჩამოსვლას არა აქვს პოლიტიკური მნიშვნელობა...

მუშათა მოძრაობა. მოწოდება მთლიანი ფრცნისაკენ. ლონდონი. სატრასპორტო მუშების ფედერაციის მდივანმა, რომერტ ვილიამსმა ღია წერილით მიმართა გერმანიის სოციალისტებს, რომელთაც მოუწოდებს „გერმანიის ყველა პარტიისაში პროლეტარმა შეკრას მთლიანი ფრონტი ფაშისტურ დიქტატურის წინააღმდეგ საბრძოლველად“...

მუშათა ორგანიზაციების კონფერენციაზე. ლოუდონი. 10 ნოემბერს ლონდონში გაიხსნა გერმანიის მდგომარეობის განსახილველად კომპარტული უბერხულათ გრძობის თავის ნოვინის მოსახრების გამო. სწორეთ ამ დროს შემოდის ტასოვ და იუწყება, რომ თავიდანის სასახლეში კვლავ დიდის ხმები, რომ ვითომც, პოლიციის დეპარტამენტის ცნობით, ლენინი პროვოკატორია...

მე და ნოინის გვაგზავნიან თავიდანის სასახლეში სრულიად რუსეთის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის და პეტროგრადის საბჭოს წევრებთან ანისიმოვთან მოსალოდნელია ლენინის ციხეში მოთავსების პირობების შესახებ...

ჩვენ უნდა მივუვლოთ გარანტიებს, რომ ილიჩს არ დაგვტყუებენ განმეორებული იფქრები, უნდა მივუვლოთ თანხმობა, რომ ლენინს მოათავსებენ „პეტროპოლკაში“, სადაც გარნიზონი ჩვენი იყო ან თუ მოათავსებენ „კრესტში“, უნდა მივიღოთ ასპოლიუტური გარანტიები იმის, რომ მას არ მოკლავენ და დანიშნული იქნება საჯარო გასამართლება...

ნოინთან ერთად მივედით თავიდანის სასახლეში და გამოვიძახეთ ანისიმოვი. უამბოთ მას ლენინის გადაწყვეტილების შესახებ და მოვთხოვეთ ასპოლიუტური გარანტიები. „პეტროპოლკაში“ ის არ დასთანხმდა, რაც შეეხება გარანტიებს „კრესტში“ ციხეში, განაცხადა, რომ მიღებული იქნება ყველა ზომები, მე გადაჭრით მოვთხოვე მას ასპოლიუტური გარანტიები (რის მოცემა არავის არ შეეძლო) და დავემუქრეთ, რომ თუ რამე მოხდა ყველას ამოწყვეტოთ მათ...

ტის თაოსნობით მოწყვეტილი მუშათა ორგანიზაციების კონფერენცია. კონფერენციის თავსწრო 305 წარმომადგენელი კომარტის (ტეტონ-ბერლინი) უმუშევართა, კომპარტიისა და ქალთა ორგანიზაციებისა. ერთხმად მიიღეს რეზოლუცია, რომელშიც მანუსის მიერ შეტანილ რეზოლუციას, რომელშიც აღნიშნულია, რომ გერმანიის პროლეტარიატის ბრძოლა პუანკარეს და სტინესის წინააღმდეგ ინგლისისა, საფრანგეთისა და გერმანიის პროლეტარიატის საერთო ბრძოლად უნდა გადაქცეს კონფერენცია მისალმება გერმანიის მუშებს და აღუთქვამს მათ ყოველგვარ დახმარებას...

წლებებმა გაიგონეს მოწოდება. მიწის მოიჯარადრება ბანდების კავშირის 220 ადგილობრივი უჯრების თათბირმა, რომელიც შესდგა ფრებურგში (ბადენის პროვინცია), დაადგინა შეუთვრადეს მოსკოვის საერთაშორისო გლეხთა ყრილობის რეზოლუციებს...

ამრიკა ხელშეკრულება. გაზეთ „ნიუ-იორკ გეოგრაფიკ“ ცნობით, ამერიკის მთავრობამ გადასწყვიტა ისევ ძვილი. ევროპის საქმეებში ჩაურევლობის პოზიცია დაიჭიროს, რადგანაც საფრანგეთმა უარყო მისი წინადადება საკონტრბუციო საკითხის განსახილველად კომპეტენტურ ექსპერტთა კომისიის მოწვევის შესახებ...

პუანკარის ავტორიტეტი. შვიტერში სეპარატისტებმა გამოაცხადეს პუანკარის ავტორიტეტი და შეადგინეს მთავრობა, გლეხთა ლიდერის, გენიტეს მეთაურობით, რომელმაც თავისი მოქმედება გააღიანა ჰიდელბერგში...

ვიტომც არაფერი. ტეტონთა პარტიის ორგანოს „დეიჩე ცეიტინგი“ მეტად კმაყოფილია კრონ-პრინციის გერმანეთში დარბუნებით და გამოსთქვამს აზრს, რომ კრონ-პრინციის ჩამოსვლას არა აქვს პოლიტიკური მნიშვნელობა...

მუშათა მოძრაობა. მოწოდება მთლიანი ფრცნისაკენ. ლონდონი. სატრასპორტო მუშების ფედერაციის მდივანმა, რომერტ ვილიამსმა ღია წერილით მიმართა გერმანიის სოციალისტებს, რომელთაც მოუწოდებს „გერმანიის ყველა პარტიისაში პროლეტარმა შეკრას მთლიანი ფრონტი ფაშისტურ დიქტატურის წინააღმდეგ საბრძოლველად“...

მუშათა ორგანიზაციების კონფერენციაზე. ლოუდონი. 10 ნოემბერს ლონდონში გაიხსნა გერმანიის მდგომარეობის განსახილველად კომპარტული უბერხულათ გრძობის თავის ნოვინის მოსახრების გამო. სწორეთ ამ დროს შემოდის ტასოვ და იუწყება, რომ თავიდანის სასახლეში კვლავ დიდის ხმები, რომ ვითომც, პოლიციის დეპარტამენტის ცნობით, ლენინი პროვოკატორია...

მე და ნოინის გვაგზავნიან თავიდანის სასახლეში სრულიად რუსეთის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის და პეტროგრადის საბჭოს წევრებთან ანისიმოვთან მოსალოდნელია ლენინის ციხეში მოთავსების პირობების შესახებ...

ჩვენ უნდა მივუვლოთ გარანტიებს, რომ ილიჩს არ დაგვტყუებენ განმეორებული იფქრები, უნდა მივუვლოთ თანხმობა, რომ ლენინს მოათავსებენ „პეტროპოლკაში“, სადაც გარნიზონი ჩვენი იყო ან თუ მოათავსებენ „კრესტში“, უნდა მივიღოთ ასპოლიუტური გარანტიები იმის, რომ მას არ მოკლავენ და დანიშნული იქნება საჯარო გასამართლება...

ნოინთან ერთად მივედით თავიდანის სასახლეში და გამოვიძახეთ ანისიმოვი. უამბოთ მას ლენინის გადაწყვეტილების შესახებ და მოვთხოვეთ ასპოლიუტური გარანტიები. „პეტროპოლკაში“ ის არ დასთანხმდა, რაც შეეხება გარანტიებს „კრესტში“ ციხეში, განაცხადა, რომ მიღებული იქნება ყველა ზომები, მე გადაჭრით მოვთხოვე მას ასპოლიუტური გარანტიები (რის მოცემა არავის არ შეეძლო) და დავემუქრეთ, რომ თუ რამე მოხდა ყველას ამოწყვეტოთ მათ...

ნოინთან ერთად მივედით თავიდანის სასახლეში და გამოვიძახეთ ანისიმოვი. უამბოთ მას ლენინის გადაწყვეტილების შესახებ და მოვთხოვეთ ასპოლიუტური გარანტიები. „პეტროპოლკაში“ ის არ დასთანხმდა, რაც შეეხება გარანტიებს „კრესტში“ ციხეში, განაცხადა, რომ მიღებული იქნება ყველა ზომები, მე გადაჭრით მოვთხოვე მას ასპოლიუტური გარანტიები (რის მოცემა არავის არ შეეძლო) და დავემუქრეთ, რომ თუ რამე მოხდა ყველას ამოწყვეტოთ მათ...

იტალიის სოციალისტთა შორის.
რომი. იტალიის სოციალისტური პარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა უარყო სოციალისტთა ერთი ჯგუფის წინადადება პარტიის კონგრესის მოწვევის შესახებ და დაადგინა კონგრესის მაგივრად პროვიზორული მოაწყო კონფერენციები.
ამავე პარტიამ უარყო კომუნისტების აღმასკომის წინადადება მთლიანი ფრონტის შექმნის შესახებ.

შეხვედრები

მუშათა მასების აღშფოთების ზეგავლენით.
ვარშავა. (პოლონეთი). იმის გამო, რომ მუშათა მასებში უფრო და უფრო იზრდება აღშფოთება „პეპესელის“ მოლაპარაკებების მოქმედების გამო, „პეპესელის“ გამოქვეყნება მოწოდებულია, სადაც ამინისტრაციის ბრალსა სდებს რეპრესირებაში, ერთი გავიცივის დროს, მალა-ფარდობაში სიტუაციით აკრიტიკებს მთავრობას და მოითხოვს, რომ ის უკანასკნელმა შეასრულოს თავისი დაპირება და შექვეყნდეს რეპრესირები გაფიცულთა მიმართ. „პეპესელის“ აღნიშნავს, რომ იგი დაუღალავად მუშაობდა ჯარის შექმნაზე და არ სურს, რომ ჯარმა იბრძოლოს მუშების წინააღმდეგ, მოწოდებულია თავი დასაყრდენი დაუდოს საბატონო ლოზუნგებით, მაგრამ არავითარ განსხვავებას არ აღნიშნავს დაღუპულ მუშებსა და მათ წინააღმდეგ მებრძოლ ჯარის კაცებსა და აფორებს შორის.

კრაკოვის გმირთა დასაფლავება

ვარშავა. კრაკოვის აჯანყების დროს მოკლულ 11 მუშის დასაფლავება დიდ დემონსტრაციად გადაიქცა. დასაფლავებამ გამოცხადდა მუშათა მრავალი დემონსტრანცია, განსაკუთრებით რკინისგზებისა, პროცესიაში მონაწილეობას იღებდა 100.000 მუშა, ექსკეციების თავიდან ასაცილებლად პროცესიის გზაზედ პოლიციელები მოხსნილი იყვნენ.

რეპრესირები გრძელდება

ვარშავა. მთელს სახელმწიფოში გრძელდება რეპრესირები მუშათა წინააღმდეგ. ტარნოვოში ხდება განუწყვეტელი დაპატიმრებანი. რკინის გზის მართელობამ დაიწყო რკინის გზელთა გაწმენდა. პონანში დათხოვნილია 1500 რკინის გზელი, ვარშავაში—200, ბრესტ-ლიტოვსკში სრულიად ადარ მიიღეს რკინის გზის სახელოსნოების ძველი მუშები.

პოლონეთს აკლდება ნედლი მასალა

ვარშავა. ვაზეთი / „ლომის რესპუბლიკა“ იუწყება, რომ ინგლისის ნედლი მასალის ექსპორტიორებმა, რომლებიც აწვდიდნენ ნედლ მასალას ლომისა, ბელოსტოკისა და სილეზიის მრეწველობას დაადგინეს შესწევითი პოლონეთისათვის ნედლი მასალის მიწოდება, რადგანაც გაწვეულია შეკვეთების ანაზღაურება მტკიცე ვალუტით.

კორეის მოძრაობა

პეკინი. კორეის სატახტო ქალაქში იაპონიის პოლიციამ საიდუმლო კრებაზე დააპატიმრა კორეის მოძრაობის 40 ცნობილი მეთაური.

გვრძნობ, რომ ცუდად ვიქცევი, როცა ვარწმუნებ ჩემს თანამოსახლარს დაარღვიოს კონსპირაციის წესი.

მე საბოლოოდ დავკარგე იმედი და უკვე წასვლას ვაპირებდი, როცა მან შემაჩერა, დაუძახა თავის 9—10 წლის ვაჟს და გამაყარა.

ამ ბავშვთან ერთად წავედი ტახტზე, ჩავჯექით ნაგვი და გადავიდით მეორე ნაპირზე.

მე ვიფიქრე, რომ ლენინი ალბად სადმე აგარაკზე ცხოვრობს.

მორჩილად მივყავი ჩემს გზის პატარა მარშრუტებს. უცებ ჩვენი გზა გადავიდა პატარა სათბობის ახლო, სადაც იდგა პატარა ზეინი. ბავშვმა ვილაყის დაუძახა. მე არაფერი არ მესმის. გამოვიდა ვილაყი კაცი, რომელიც ბავშვის მამა აღმოჩნდა. მასთან არის ლენინი. ხელი ჩამოვარათვი. აუხსენი რაში იყო საქმე. ვფიქრობ, რომ წამიყვანს ლენინთან.

ამ დროს მოდის ჩემთან ვილაყი წვერ გაპარსული ფეხსაცმელი კაცი. ეს კაცი საკმაო წარმოსადგენი ფეხსაცმელი მქონდა. მოგვიანდა და სალამი მომცა. მე უბრალოდ, მშრალად უპასუხე. მაშინ მან დამკრა ხელი მხარზე და მეუბნება: „ა, ამხანაგო სერგო, ვერ მიტანი? თურმე მე ახს. ლენინი მელაპარაკებოდა. მე ალტაცებით, მზურავად ჩამოვართვი მას ხელი. აქვე აღმოჩნდა ახს. ზინოვიევი, რომელსაც მოეწევა წვერ-ულვაში, რასაც შეეცვალა მისი ფიზიონომია.

დაიწყო საუბარი. რამოდენიმე წუთის შემდეგ ლენინმა მიმიპატივა ვახშამზე გამოირკვა, რომ მათ თვით არაფერი არ მქონდათ. შავი პუტის ნაჭერი და სელიოლა—აი მითხრო მათი ვახშამი ამ ვახშამის შემდეგ საუბარი გადავიტანეთ ლენინის აპარატ-მენტებში. ასეთი აღმოჩნდა თვის ზეინი, რომელსაც ჩვენ შეგვჩვენებდა. ახალ თევას საუცხოო სუნი ჰქონდა. თბილია. დიდხანს ველაპარაკე მე მით მის შესახებ, თუ რა ხდებოდა ქალაქში მათი იქ არ ყოფნის დროს, როგორია მუშებისა და ჯარისკაცების სულიერი განწყობილება, რა ხდება ჩვენს ორგანიზაციებში, პეტროგრადის საბჭოში, მენშევიკურ ცაქში და სხვა. ვლადიმერ ილიჩმა მომისმინა მე, მომცა რამდენიმე კითხვა და მითხრა: „მენშევიკურმა საბჭოებმა სახელი გაიტაცეს, ორი კვირის წინათ მათ ადვილად შეეძლოთ ჩაეფლოთ ხელში ძალაუფლება, ახლა ისინი უკვე არ წარმოადგენენ სახელმწიფო ორგანოებს. ძალაუფლება მათ წაართვის. ძალაუფლების ხელში ჩაგდება შეიძლება მხოლოდ შეიარაღებული აჯანყების საშუალებით, რომელიც

ფაშისტთა ბანაკი

ტოკიო. იაპონიის ფაშისტთა მთავარ ბანაკის განხრევის დროს, პოლიციამ აღმოაჩინა თურქლები, რომლებიც მოუწოდებდნენ გოტოს მოსაკვლელად.

ყოფილ მინისტრის დუპარანოვის მოკვლა.

ვენა. ბოლშევიკთა ოფიციალური ცნობით, სტამბოლისკის მთავრობაში ყოფილი იუსტიციის მინისტრი დუპარანოვი, რომელსაც გადაწყვეტილი ჰქონდა ციხე 6 წლით, მოკლულა „გაბეჭდვის ცდისთვის“.

პუანკარეს ლაქები.

პრაგა. ჩეხო-სლოვაკიის პრემიერის ორგანო „ვენკოვი“ მოითხოვს ჩეხო-სლოვაკიის პოლიტიკის სრულ სოლიდარობას პუანკარეს პოლიტიკასთან, იმ შემთხვევაშიც კი, თუნდაც ევროპაში შეიქმნეს მთლიანი ფრონტი საფრანგეთის საწინააღმდეგოდ.

ს. ს. რ. კ. და უცხოეთი.

პეკინი (ჩინეთი). ვაზეთ „ნიპონ სიმპონ“—ს ხარბნიდან აღუწყებენ, რომ ჩინეთის კრების სარდალმა, გენერალ ჩუ შინ ვლახმა ინახულა ს. ს. რ. კ. წარმომადგენელი, რაკიტინი და აცნობა, რომ ჩინეთის მთავრობა თანახმაა დაემორჩილოს სადგურ მანჯურიანზე მომხდარ ინციდენტის გამო კავშირის მიერ წარდგენილ მოთხოვნებებს.

ვარშავა (პოლონეთი). პოლონეთის მრეწველთა წარმომადგენელი ს. ს. რ. კ. კავშირის შორის ურთიერთობაში ემჩნევა ცვლილებას. უკანასკნელ დღეების განმავლობაში კავშირის წარმომადგენელი პოლონეთში პირადად ინახულეს მრეწველობის წარმომადგენლებმა და მისცეს მთელი რიგი საქმიანი წინადადებები. კავშირის წარმომადგენელი ინახულეს ყირაიდოვისა, ბენეტისა, ალბას, ჩიგელცის, ფაბრის და რემინგტონის ფირმებმა და წინადადება მისცეს შეზიტიანონ ს. ს. რ. კ. პიკროსკო-პიური ბაბა, მედიკამენტები, კომუნალურ მეურნეობის ხელსაწყოები, სამეურნეო იარაღები და სხვა. პირობების დადგენას დიდად ხელს უშლის სავაჭრო ხელშეკრულებისა და საელჩო კონვენციის უქონლობა.

საბჭოთა პარტიის ბელადმა კლინსმა მიტინგზედ წარმოთქმულ სიტყვაში განაცხადა, რომ დიდ საბაჟო გადასახადებს არ შეუძლიან არც კრედიტისა და სავაჭრომართის კომერციულ ნდობის აღდგენა და არც ევროპის ვალიუტის განმტკიცება.

„საბჭოთა მთავრობის სრული ცნობა, სიტყვა კლიანსმა, და რუსეთთან ხელშეკრულების დადგენა კი ფართო შესაძლებლობას მისცემდა ინგლისის ვაჭრობას“.

არც ერთი სოციალისტური ვაზეთი

ნიუ-იორკი. უსაღრობის გამო დაიხურა სოციალისტური ორგანიზაციის „ნიუ-იორკ ლიდერი“. ამ ვაზეთის დახურვის შემდეგ ნიუ-იორკში აღარაჩნება არც ერთი არამც თუ სოციალისტური, ლიბერალური ვაზეთი კი ინგლისურს ენაზედ.

სურკერი პარტი (მუშათა პარტი) მოუწოდებს თავის წევრებს შეაგროვონ 100.000 დოლარი, ჩიკაგოში ყოველ დღიურ ვაზეთის გამოსაცემად.

მელსაც დიდი ხნით ცდა არ დასჭირდება. აჯანყება მოხდება არა უგვიანეს სექტემბერ-ოქტომბრისა. სიმბიზის ცენტრი ჩვენ უნდა გადავიტანოთ ფაბქარხკომებში. უნდა შევცვალოთ ლოზუნგი და „მთელი ძალა-უფლება საბჭოებს“ ნაცვლათ- ვთქვათ: „მთელი ძალაუფლება ფაბქარხკომებს“.

კიდევ უფრო განვიცვივრდი მე, როცა მე გადავიცი მას ერთ-ერთი ამხანაგის (გისი არ მახსოვს) სიტყვები, რომ არა უგვიანეს სექტემბერ-ოქტომბრისა ძალა უფლება გადავა ბოლშევიკების ხელში და მთავრობის თავმჯდომარე იქნება ლენინი.

ილიჩმა სრულიად სერიოზულად მიპასუხა, რომ ეს ასეც იქნება, რომ ერთი ორი თვის განმავლობაში ის იქნება ბოლშევიკური მთავრობის თავმჯდომარე.

შემდეგ ლენინმა მომცა მთელი რიგი დირექტივებისა როგორ ვაწარმოოთ მუშაობა, როგორ მოვაწყოთ ლეგალურ ცეკსთან ერთად ამავე ც. კ. არალეგალური წრე, ლეგალურ ბექლეითი ორგანიზაციის ერთად არალეგალური სტამბა, როგორ ვთქვათ არალეგალურ ფურცლებში ის, რის თქმის უფლებასაც არ გვაძლევდნ ლეგალურ ორგანიზაციის და სხვა. შემდეგ ლაპარაკი შეწყდა, რადგან მე დალილოვის გამო შეუმჩვენლად ჩამძინა.

დილით, 6 საათის ნაცვლად გამეღვიძა 11 საათზე. ამ დროისათვის ლენინს გაემზადებია პატარა წერილების მთელი რიგი, წერილები სტალინისა და სხვა ამხანაგებისადმი. მე გამოვართვი ყველაფერი ეს, გამოვეშვიდობე და წამოვიდი. ახლო ხანში მე კვლავ მომიხდა ლენინთან გამზავრება, წაიყვანე ამხ. შოტმანი, რომელმაც ამხ. ლენინი ფინეთში გადაიყვანა და ამის შემდეგ ამხ. ლენინი მე არ მინახავს 24 ოქტომბრამდე, როცა დილით პირველად ამკარად გამოვიდა სმოლნის სააქტო დარბაზში.

როცა მე შევედი დარბაზში, ამხ. ლენინი ამთავრებდა თავის სიტყვას პეტროგრადის საბჭოს სხდომაზე მოწოდებით: „გაუპარჯოს სოციალურ რევოლუციას“.

დარბაზში პირდაპირ ზანზარებდა ტაშისა და ოვაციებისაგან.

სალამის ვაზეთებში გამოქვეყნდა ცნობა, რომ ლენინი გადასახლდა სმოლნის და თვითონ იწყებს აჯანყების ხელმძღვანელობას.

დიდა. ვაზეთები არ შესცდნ, ლენინმა ოქტომბრის აჯანყების ხელმძღვანელობა აიღო თავის რკინის ხელში და მიიყვანა გამარჯვებამდე.

ბ. ორჯონიკიძე.

ახალი ამბები

— საქალაქო აღწერის შედეგები. გამოვიდა სტატისტიკის ცენტრალ. სამმართველოს გამოცემა: „სრულიად საქართველოს ქალაქთა მოსახლეობის 1922 წ. 30 ნოემბრის აღწერის შედეგები“—ნაგვეთი, 2. წიგნი შეიცავს ციფრობლივ მასალის ქალაქთა მოსახლეობის შესახებ სტატისტიკის, წლოვანების ეროვნების, დაბადების ადგილის, ბინადრობის ხანგრძლივობის და მოქალაქობრივი მდგომარეობის მიხედვით. მასალას სარგებლობის გასაადვილებლად თვითულ ცხრილს დართული აქვს პროცენტები. წიგნი შეიცავს 46 ფურცელს და ღირს 1 ჩერკონის მანეთი. შექმნა შეიძლება სტატისტიკის ცენტ. სამმართველოში ბრასეს ქ. № 4.

— რევოლუციონერთა აღზოში. 1917 წლამდე დაღუპულ რევოლუციონერთა ხსოვნის აღსანიშნავად იბეჭდებოდა და ამ დღეებში გამოვა ალბომის სახით კრებული, რომელშიაც მოთავსებული იქნება რევოლუციონერთა სურათები, მათი ბიოგრაფიები, მოგონებანი და სხვ.

რევოლუციის და კომპარტიის ისტორიის კომისია.

— დახმარება გარნიზონის წითელ არმიებებს. ქალ. აღმასკომის პრეზიდიუმმა დაადგინა მიეტეს კავკასიის განსაკუთრებულ არმიის სამხედრო—რევოლუციონურ საბჭოს 20 მილიარდი მანეთი, ტუ. გარნიზონის წითელ არმიელებისათვის თამბაქოს შესაძენათ.

— ახლად გახსნილ სათამაშოს დახურვა. ქ. აღმასკომმა დაადგინა დაიხუროს მოსკოვის ქუჩაზე ახლად გახსნილი სათამაშო „ბედნიერების ბორბალი“, ვინაიდან ასეთი ხასიათის სათამაშოების გახსნა საერთოდ აღკრძალულია.

— ერთდროულ დახმარება დამსახურებულ მასწავლებლებს. აღმასკომის მცირე პრეზიდიუმმა დაადგინა: ერთდროულ დახმარება აღმოუჩინოს ქალ. სკოლების დამსახურებულ მასწავლებლებს ერთ თვის ჯამაგირის რაოდენობით.

— საბჭოთა დაწესებულებების შესასწავლად. დღეს 15 ნოემბრის ა. კ. ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტის ბინაზე (სასახლში) შესდგება საბჭოთა დაწესებულებების შესასწავლად დანიშნულ კომისიის სხდომა; გაირჩევა მორიგი და მიმდინარე საკითხები.

— გლეხთა კომიტეტების არჩევნების ჩახატარება. სოც. უზრუნველყოფის სახ. კომისარიატმა დაადგინა: გლეხთა კომიტეტების არჩევნების ჩატარების დროს ხელი შეუწყოს ყოველმხრივ, რომ თვით გლეხებმა, თავიანთი საკუთარი თაოსნობით მოაწყონ კომიტეტები.

— გლეხთა კომიტეტების მუშაობა. გლეხთა კომიტეტების საქმიანობის ნათესაყოფად, სოც. უზრუნველყოფის კომისარიატმა გადასწავილა ყველა სოფლებში, თემებში და მაზრებში გლეხთა კომიტეტებთან მოაწყოს საკანტროლო და სარევიზიო ორგანოები.

— აღრიცხვის გადადება. საბჭოთა მუშების კავშირის ყრილობის გამო შრომის ბირჟისთან არსებულ საბჭოთა მუშების სექციაში უფუშეგართა აღრიცხვა შეწყვეტილია ერთი კვირით.

— ტფილისის საბჭოს სექციებში. 15 ნოემბრის საღამოს 6 ს. აღმასკომის დარბაზში შესდგება ტფილისის საბჭოს კომუნალურ სექციის სხდომა.

იაპონიის მუშებმა დააყენეს იაპონიის მუშების დამპყრობი იმპერიული რედაქციის ცენტრა. აღმ. კომიტეტის მიერ დანიშნულია ახს. შვერდოვა.

— ტფილისის მცხოვრებთა ზრდა. ქ. აღმასკომის სტატისტიკურ ცნობების თანახმად, იანვრიდან სექტემბრამდე ტფილისის მცხოვრებთა რიცხვი გაზდიდებულა კიდევ 9091 სულით.

— საბავშვო თეატრების საკითხების გამოჩვენვა. სოც. აღზრდის მთავარ მმართველობამ დაადგინა მოიწვიოს მოკლე ხანში ქალაქის სკოლების გამგეები, საბავშვო თეატრების საკითხების გამოჩვენვა.

— შეღავათების შესახებ შრომის ბირჟაში. საქ. პროფსაბჭოს დადგენილებით, შეუძლებლად იქნა ცნობილი შრომის ბირჟის კომიტეტის დადგენილების განხორციელება, შრომის ბირჟიდან უშუაშვევარ სტუდენტებისათვის შეღავათის აღმოჩენისა და სამუშაოზე რიგს გარეშე გაგზავნის შესახებ.

— ბავშვთა გონებრივი გასართობები. სოციალურ აღზრდის მთავარ მმართველობამ დაადგინა, იმ კლასებში სადაც მეცადინეობა სწარმოებს მხოლოდ სამი გაკვეთილით, გაკვეთილების შემდეგ მოეწყოს ხოლმე შესაფერი გასართობები.

— თვდასხმა: 12 ნოემბერს, საღამოს 9 მოქ. პავლე შალავიერევის მარტყოფის ქუჩაზე თავდაცვა ბოროტმოქმედი გაცარცვის მიზნით, რომელიც შეპყრობილი იქნა და აღმოჩნდა პეტრე მარკინი.

— ბინის გაქურდება. 12 ნოემბერს, საღამოს 9 საათზე გაქურდული იქნა ნიკოლოზის ქ. № 73 სახლში მცხოვრებ მოქ. ალექსი ტარასოვის ბინა, საიდანაც წაიღეს სხვა და სხვა ნივთები და ტანთ-საცმელი ღირებულ 2 მილიარდ 300 მილიონ მანეთად.

— თავის დაჭრა. 11 ნოემბერს ვაკეში მოქ. ვასილ ქსენოფოციცვა მძიმედ დაიჭრა თვით რევოლვრით, როგორც გამოირკვა მიზეზი თავის დაჭრისა ყოფილა აუტანელი მატერიალური მდგომარეობა.

— თვითმშრომელთა კლუბში. ამ დღეებში თვითმშრომელთა კლუბში სამს დღეს ზედიზედ ნაჩვენები იქნება, კინო სურათი „სურამის ციხე“—სურათის ჩვენების შემდეგ კი მოხდება ლიტერატურული გასამართლება დანიელ ჰონჭავაძის მოთხრობის „სურამის ციხის“ გმირი ქალის ვარდლასი. გასამართლებაში მონაწილეობას მიიღებენ პოეტები მწერლები.

— მთავარმა სახელოვნო კომიტეტმა რეპერტუარში მიიღო სერგო შავგულაძის პიესა „ფარნაოზის მესამე ცილი“— კტეხი 1 მოქმედებად, რომელიც დაიდგება მოკლე ხანში.

— ვალიუტის კურსი. 14 ნოემბერი.

ჩერკონეცი	109,000 მ.
სტერლინიგი ფეფქ.	10,3000 „
ჩეკი.	10,000 „
დოლარი ფექ.	23,500 „
ჩეკი.	22,000 „
ოსმალური ლირა	12,000 „
საბჭოთა ფული	12,000 „

გაწმინაში

ქ. ხონი. 21 ოქტომბერს, ხონის მემარცხენი სოც. ფედერალისტთა სარევ. პარტიის კომიტეტის სხდომის დადგენილებით, მე-2-რე შრომის სკოლის დარბაზში მოწვეულ იქნა ხონის და მისი რაიონის პარტ-უჯრედების და პარტიის წევრთა შერთებულ კრება, 23 ოქტომბრისათვის—აღნიშნულ დღეს ნაშუადღევს 2 საათზე შესდგა ამხანაგთა სრული შემადგენლობა. კრების თავმჯდომარედ იქნა არჩეული ახს. ნიკოაძე და მდივანად ა. ქორქაშვილი. დღის წესრიგში იყო დასმული შემდეგი საკითხები:

1. მოხსენება ილია ბ. ფალავასი გერ. თანამედ. მდგ. შესახებ.
2. დახმარება გერმანიის პროლეტარიატს.
3. ოქტომბრის დღესასწაულის მომწყობი კომისია.
4. მუდმივი წარმომადგენლის არჩევა.
5. ბიუროს ბინის საკითხი.

ა). ახს. ილია ბესარიონის ძე ფალავამ გააკეთა მოხსენება გერმანიის თანამედროვე მდგომარეობის შესახებ, ვრცლად გააშუქა გერმანიის დღევანდელი მდგომარეობა. მან აღნიშნა თუ, როგორ ერკვევა გერმანიის პროლეტარული მასა ბურჟუაზიულ პარტიების მიერ ხელმოწერილ შექმნილ ბურჟუაზი, როგორ გამოიწვია რეპრესიის გაფართოება რევოლუციის ტალღების გაძლიერება. როგორი უკუღრესობის შუა ქანაობს გერმანიის მომავალი ცხოვრება, მან გამოთქვა იმედი, რომ მომავალში გერმანიის ძალა უფლება მუშათა კლასის ხელში გადავიდეს.

აღნიშნა ისიც, თუ როგორ უშლიან ხელს გერმანიის მენშევიკები რევოლუციის გამარჯვებას, მაგრამ ამასთანავე იხრწნება გერმანიაში ძლიერი სოც. დემ. პარტია და ამით მცირდება ხელის შეშლაქ. შორდება მათ მუშები, უერთდებიან მემარცხენებს და ეს უკანასკნელნი კი ადგენენ საერთო ფრონტით ადგებიან რევოლუციის გზას და უერთდებიან მე-3-ე ინტერნაციონალის ლოზუნგებს. მათი მთავარი პირობაა მთლიანი პროლეტარული რევოლუციონური ფრონტის შექმნა ფაშისტების დამარცხება. მომხსენებელმა აღნიშნა უმთავრესი მიწვევები, რომელნიც გერმანიაში გამოიწვევენ მუშათა კლასის გამარჯვებას და ეს ცეცხლი კი მოედება მთელ მსოფლიოს.

მთელი მოსმენების განმავლობაში ყურადღებმსმენებლისა იყო მიყრობილი მოხსენებისადმი. ბოლოს იყო შეკითხვები მომხსენებელმა თვითულ შეკითხვებზე გასცა დამაკმაყოფილებელი პასუხი.

ბ). მეორე საკითხის შესახებ მოხსენება გააკეთა ახს. ე. ნ. კვიციანიძემ და მოუწოდა ამხანაგებს თავისი წვლილი შეიტანონ გერმანიის პროლეტარიატის დასახმარებლად, რაც ერთხელ იქნა მიღებული. კრებამ დაადგინა, რომ თვითთული წევრი ვალდებულია შეძლებისდაგვარად გამოიღოს თავისი წვლილი ამ დიდა საქმიანათვის (უღარიბეს ამხანაგებთათვის არა ნაკლებ 5 (ხუთი) მილიონი მანეთისგ).

გ) ოქტომბრის დღესასწაულის მომწყობი კომისიაში იქნა არჩეული სოფ. მათხოჯის პარტუჯრედიდან ბეს. დოჭვირი, ხონიდან ილია ბ. ფალავა და გ. სართანია.

დ) მუდმივ წარმომადგენლად ქ. ქუთაისის სამხარკომში, პლენუმის სხდომაზე დასასწრებლად, კრებამ ერთ ხმად აირჩია ილია ბ. ფალავა.

ე) დროისის შექმნა კრებამ დაავალა რაიონ-კომის.

ვ). ბიუროს ბინის საკითხის შესახებ კრებამ დიდხანს იჭიჩია მსჯელობა და დაადგინა შექმევა: ვინაიდან უბინობის გამო პარტ-მუშაობის საქმე ძლიერ შეფერხებულია, ეთხოვოს ქ. ხონის აღმასკომის.

პაპ რა ფლასტონის გავიარ

პროვინციის რამე რუმე

„La protestation“

მარად ძვირფასო მკითხველო, გულის წყრობა ბევრი მომდის. მათი რევთ თქვენი წამიერი ყურადღება ზოგამთავანის მოსასმენად...

„მეზარეულე“

„რამე-რუმე“-ს ავტორი, თქვენ არაბანდებით, რომ შაჰბაზის დროთაგან განთქმულ საქართველოს მეზარეულეობას გაბიარებდა მოუწოდებით, მაგრამ ალბათ დიდია, კოვში ნაცარში ჩავივარდათ...

ვერ გავიგოთ, — მოსკოვის გამოცემაზე საქართველოს მეზარეულეობაში პრემიერ „პრიზი“ მიიღო. დაუყოვნებლივ შესცვალეთ თქვენი ახირებული აზრი, „რამე რუმე“-ში აქეთ-ადიდეთ საქართველოს მეზარეულეობა, წინააღმდეგ შემთხვევაში უცდილით „დელუს“ უმადლეს ჯილდოდ მიღებულ მეზარეულეობაში...

მეზარეულე გ

მეღვინეთაგან

თქვენ მგონი ამის წინაღობით ღმერთი გავიწყობთ და საქართველოს მეღვინეობას აძაგებდით თამაღვთ ეხუმრებდით ალბათ თქვენ ეშმაკი გაწვავდებოთ, თორემ როგორ ვერ მოხვდით, რომ მეღვინეობაზე ძვირფასი საქართველოში არაფერია. ქართულმა ღვინომ მოსკოვ ქალაქში ირგუნა სახელი, იღიბა საიდუმლო — გავიმარჯვებ ჩვენ თამაღვთა და ახლა გვიყურეთ, აბა თქვენ „რამე რუმეს“ რა მოუფიქრეს... თამაღა Teli.

პასუხის მაგიერ

ვერც ერთ პროტესტზე ვერ გამოიხდენია პასუხის გაცემა.

რა ექნა?.. „მათ“ მართლა გავიმარჯვებს ამიტომ ვსცილილობ მივაფუჩიერო მათთან „დავა“...

სხვისი პასუხი

მე შეშინებს და გაფითრებულს მომივიდა „რჩევა დარიგებანი“ ერთი მიჩრჩხეს: „შენ წინააღმდეგა შეიტანე კაცო, რომ მოსკოვში ახლა „თამაღების“ გამოცემა მოწყონ.

ხოლო ამრეულეობის ჯილდო კი ვსაჩივრე, რადგან ამრეულეობა საქართველოში ამ სიძვირეში არავის აცვიდათ, ამ „სისულელი“ მტკიცებინა დროს.

შენზე გაბრაზებულ „ჯილდოიანებს“ ცხელი გული გაუცივდებოთ et alors finita la comedia... მე მინდა სხვც მოვიტყუე!..

ჩვენი გამოფენები

მიღებულ ბარათებში არის სხვათაშორის საკითხის აღძვრა აგრეთვე ახალ გამოფენების შესახებ, ე. ი. სასურველად სთვლიან მოწყობის დამატებითი გამოფენები:

- პროვინციულ მასწავლებლის.
- ქართული ენის ცოდნის.
- სახალხო მოსამართლის.
- დროთა ლიგის.
- ქართულ მუსიკის.
- პროვინციულ დრამის,
- ქართულ სტილის.
- ეკლესიების.
- მღვდლების.
- ლეგალ და არა ლეგალ ხალხის.
- ქართულ წიგნების.
- ქართულ გაზეთების.
- პროვინციულ ექიმების.
- ვეჟილების.
- რკინის გზის მოსამსახურეების.
- მომღერალ — შოლიაპინების.
- ჟურნალ „ჩვენი მეცნიერები“-ს.
- საარგის კაპაბახის (როგორც საქართველოს ისტორიის კონსპექტის მწერალის).
- „თარბუთი“-ს.
- პროვინციის ჰაერობანების.
- „ქინაქის“.
- ქართულ მატყლ-ქსოვილების (?).
- შოთა რუსთაველის ძეგლის.
- ალექსანდრე ყაზბეგის ძეგლის.
- ილია ჭავჭავაძის ძეგლის...
- ქართველი ქალის.
- იაფეტის დაბადებიდან 25 საუკუნის აღსანიშნავად ქართულ მწერლობის აყვავების.

ვერობიელი.

ხელმოწერა

სახელმწიფო საოპერო თეატრი „მოცარტი და სალიერი“

ვის არ გაუფრთხილავს, ან იქნება სინამდვილეც, თუ როგორ მოწყობა ჰენიალობის ნიჭით დაჯილდოებული მოცარტი 1791 წ. თავისმა მეგობარმა უნიკო, მაგრამ თავის თავზე დიდი წარმოდგენის მქონე, ვენის ორკესტრის მუსიკოსმა სალიერიმ. ლეგენდაა ეს, თუ სინამდვილე, მაგრამ პენისის ასე უდროოდ სიკვდილი (35 წლ.) დიდი და აკაკის იყო სერთაშორისა მუსიკისათვის, მო-

ცარტის თავყენისძველენი და დამფასებლენი ეხლაც დიდს მწუხარებით იგონებენ ხოლმე მის სიკვდილს.

კომპოზიტორმა რომსი-კორსაკოვმა დასწერა ერთ მოქმედებანი ოპერა, რომლის სიუჟეტიც აიღო პუშკინის პოემა — „მოცარტი და სალიერი“. ოპერის ლიბრეტოში სრულად არის შენახული პოემის ტექსტი და იგი ერთი საუკეთესო ნიმუშთაგანია საკამერო (ინტიმური) მუსიკისა. საჭიროა მეტად გიყვარდეს მუსიკა, დიდის ყურადღებით მოისმინო და დაფასო იგი. მართალია ამ ოპერაში არ არის დამთავრებული საოპერო ფორმები (დუეტები, სიმღერა ensemble), მთელი მუსიკა მელო-დეკლამაციის ხასიათისაა და სკაბოზმა მისში მონოლოგები და დიალოგები, მაგრამ არ შეიძლება ხელოვნების დამყვანებელი არ გაიტაცოს მეტად ლამაზმა მუსიკამ.

საინარაოში წარმოდგენის დროს ორივე პარტიას სალიერისა და მოცარტისა — ასრულებდნენ მსახიობნი ისევე და ევლახოვი, რომელთაც კარგი სახელი დიპლმატურს ტფილისის სკენაზე. ორივე დასახლებულ მსახიობს მოუფიქრებელი აქვთ სცენიური მხარე, ორივენი სერიოზული ამსრულებლები არიან ვოკალური მხარისა, მაგრამ, მიუხედავად ამისა, არ შემოიღიან მათი შესრულება ამ პარტიებისა ჩავთვალო დამთავრებულად. მართალია ორივე მსახიობმა თავისი პარტიები მხატვრულად შეასრულეს, მაგრამ საჭიროა უფრო მეტად შეთვისონ ეს პარტიები, მაღწიონ, რომ ასრულებას მისკენ მელოდეკლამაციის ხასიათი და უკეთესი გამოთქმა (ფრაზირაცია) და დიქცია ჩაიმუშაონ. მაშინ მათი აღსრულება ამ პარტიისა ჩინოვებულ და მთავარებულად. უფლისა მეტი აქვს, მეტიც მოთხოვნილია — ამბობს ანდაზა და ჩვენც მეტს ველით ევლახოვისა და ისეცისაგან, რადგანაც მათ ამ მეტის მოცემა შეუძლიათ.

ოპერა სასაცილოდ არის დადგმული. ამისთანა ფაქტიზი ოპერა კი, როგორც არის რომსი-კორსაკოვის „მოცარტი და სალიერი“ მითხროვს დეტალურ შესწავლას და დამუშავებას.

მშვენიერია ოპერის დადგმა მხატვრულის მხრივ.

ოპერა სამგლოვიარო ფერებში იყო დადგმული — საფუძვლად ედო დიდი ჰენიოსის სიკვდილი, რომელმაც თავისი სიკვდილის რამდენიმე დღის წინაღ შექმნი მშვენიერი ნაწარმოები Requiem (პანაშვილი).

ბალეტი წარმოადგენდა რომსი-კორსაკოვის საუცხოო სიმფონიურ პოემის „ესპანეთის კაპრიჩიო“-სა და მუსორგსკის პოემის „რამე ქაჩალ მთაზე“-ს განხორციელებას ცეკვაში. პირველის დადგმა ლამაზია და დატულია სტილი, მეორე კი სრულიად არ შეფერვბოდა ავტორის აზრს და უხეშ ბალაგანს წარმოადგენდა. მუსორგსკის პოემაში გამოყვანილი ძველი დროის რუსეთის მითოლოგიური არხებიანი და არა ის, მუსიკისათვის აყურებით მხტუნავი, მოდერნისტული ფერები, რომლებიც გა მოიყვანა მიეკოვსკიმ.

პ. ბეზუთიშვილი.

მუსიკალური საქმეები

ჩვენში ყოველი ელემენტარული ქვემარტება დიდ კამათს და აურზაურს გამოიწვევს, ის რაც სხვა ქვეყნებში ანბანური ქვემარტებაა ჩვენში ახალი ხილოვით ვინაჯავთ და მის გარშემო ქიაკოკანას ვანთებთ, თუ ეს შეგნებულად ხდება ეს უთუოდ უნდა ჩავთვალო ჩვენ ფსიქიურ შეუვნებლობის ერთ დამახასიათებელ თვისებათ, მაგრამ ხანდახან შეგნების ნიადაგზედაც აქვს ადგილი ასეთ ჟურიზულ მოვლენებს და აი ამ თვისებაზე უნდა ვილაპარაკოთ.

თუ ჩვენ მივიღებთ, რომ ერი არის ისეთი სოციალური ორგანიზმა, რომელსაც აქვს თავისი ენა, ზენე-ჩვეულება, საუკუნოებით შექმნილი სპეციფიური კულტურა და ამასთანავე პრინციპიულად ვალიარებით მის დაცვას, მაშინ უთუოდ უნდა იქნეს მიღებული ზომებიც, რომ ეროვნული მეობა არ განადგურდეს.

ქართველი ხალხის მწარე ისტორია ცეცხლისა და მახვილის ისტორიაა; აე მწარე უკუღმა ისტორიულ ბედის ტრიალის დროს ბევრი რამ დაეკარგეთ, ბევრ რამეს დაუკარგავთ, თუ ისტორიულ წარსულს სალი გონებით არ ვეცდებით, ის რის დაცვაც შესძლო ჩვენმა წინაპრებმა და დღემდის მოიტანა კულტურულ კაცობრიობის უანდერძა; ქართველი ერის ერთ კულტურულ უძვირფასეს ერთ კულტურულ უძვირფასეს დარგს შეადგენს ქართული ხალხური მუსიკალური შემოქმედება.

მე ვიტყვი, რომ არც ერთ დარგში არ განხორციელებულ ქართველი ერის შემოქმედებითი ნიჭი და უნარი, როგორც მუსიკალურ დარგში.

ამიტომ ქართული კულტურა, რომლის ერთ ერთი უსაქიროვის ნაწილი არის განვითარებული მუსიკალური მე-ობა, საჭიროებს დიდ პატრონობას და მფარველობას.

როგორც უტყუარ წყაროებიდან ვიცით, სა-მეულს, რომელსაც დავლებებთ ჰქონდა კონსერვატორიების როგორგანიზაცია, განუზრახავს მეტად მნიშვნელოვანი ფრიად სანტერესო აზრი. სახელდობრ განსნას კონსერვატორიისთან სამოსწავლო და სალოტბარო კლასი. ეს განზრახვა მიზანშეწონილი იქნება, თუ ამ კულტურულ საქმეს გაუწევს მფარველობას ისეთი ავტორიტეტული დაწესებულება, როგორც არის სახალხო განთლების კომისა-

რიატი, რომელიც უშეალოდ დაინტერესებულა ხალხის კულტურულ საქმეში.

სტატისტიკურ მონაცემებს მიხედვით, რომელიც თელოში არის 1,689 პირი დასახლებული მასწავლებლები, თუ არ შეიქმნება მსგავსი კომისიები, საბავშო სახლებს, სახმედრო სასწავლებლებს და სხვას, სადაც სიმღერა ვალობა სავალდებულოა, კვირაში ორი გაკვეთილის ანგარიშით, წელიწადში მოდის 20 ათასი გაკვეთილი, რომელსაც სულ მცირე, დასჭირდება 150 მასწავლებელი, ნამდვილათ კი ირიცხება 30 მასწავლებელი, თითო მოდის 5,000 გაკვეთილი დანარჩენი 15 ათასი გაკვეთილი, რომელზედაც სახ. გან. კომის. იღებს ხარჯებს იკარგება უნაყოფოთ.

ამ გვიარდ სასწავლებლებში სიმღერა — გლობის სწავლება არ სწარმოებს სათანადოთ და თუ მივიღებთ მხედველობაში ამ არა სასიამოვნო მოვლენას, ჩვენ დავინახავთ, თუ რა მოელის ჩვენ მუსიკალურ ხელოვნებას.

1668 სკოლიდან ყოველ წლიურად უნდა გთათოს დაახლოებით 30,000 მასწავლებელი, რომელთა წარმოდგენა არ ექნებათ მუსიკალურ ხელოვნებაზე ყოველივე ეს ხდება იმ ნიადაგზე, რომ ჩვენ მასწავლებლები არა გვყავს და თუ გვყავნან მისში ორიოდეს გარდა შემთხვევითი ელემენტები არიან, რომელთაც სმენა უჭირს და სხვა დარგში დამარცხებულთ მუსიკის მასწავლებლობისათვის მოუკიდიათ ხელი.

ჩვენ კი გვესაქირობა მასწავლებლები შესაფერისად მოზადებულნი, რომელთაც უნდა იცოდნენ ელემენტარული კანონები მუსიკალური ხელოვნებისა, რომ შემსლონ კარჩევა ხმის თვისებისა, გარკვევა ხმის ფიზიოლოგიაში; მოწყაფეს აქვს თავისი ასაკი მომწიფების დროს მას ესაქიროვებ დასვენება, ვინაიდან გარდამავალ მომენტში ღვება და მასადადეს ხმაც გარდამავალ პერიოდს განიცდის. ამ დროს შეუძლია თუ სათანადო ცოდნა არა აქვს მასწავლებლებს შეუუსტროს ხმის ძაფები და ამ ნიადაგზე სულ შეაჯავროს სიმღერა.

მასწავლებელმა, რომ შესძლოს აღძრას მოწაფეებში სიმპათია მუსიკალურ ხელოვნებისადმი, ამისათვის უნდა მიაწოდოს მათ ცნობები მუსიკალური ხელოვნებიდან, შექმნას ვუნდნი, ვინაიდან გუნდია წარმოშობილი მომღერალისა.

რომელი გამოჩენილი მომღერლის ბიოგრაფია გინდათ აიღეთ და თქვენ დაინახავთ, რომ უპირველეს ყოვლისა მას ვუნდნათ ჰქონია საქმე, ალბათ ყოველივე ეს სამეულს კარგათ ჰქონია გათვალისწინებული, როდესაც მან განზრახა კონსერვატორიისთან სამასწავლებლო და სალოტბრო კლასის გახსნა, მაგრამ პრაქტიკულ ამ აზრის განხორციელება ძნელი იქნება თუ სახალხო განათლების კომისარიატი და მთელი ქართველი საზოგადოება არ ამოუღდება გვერდით განზრახულ საქმეს ექვს გარეშე, რომ ამ უკრსებზე ნაკლებათ მიეზიდება ახალგაზრდა მატერიალურ თვალსაზრისით და რა მოვიხილოთ მათი ყურადღება საჭიროა ერთგვარი წახალისება, ამისათვის სახალხო განათლების კომისარიატმა უნდა დანიშნოს სტიპენდიები და გაანთავისუფლოს სწავლის გადასახადებიდან.

აქ მოსწავლე ღარიბი ახალგაზრდა, სადაც ისინი შეიძენენ სათანადო ცოდნას და პრაქტიკას კონსერვატორიისთან მივლინებული აკადემიურ გუნდში ასეთი ცოდნით აღჭურვილი მასწავლებლები შესძლებენ აგრეთვე ჩასწირონ და დააგროვონ ის უამრავი ხალხური მუსიკალური სიმდიდრები, რომელიც თვალ მარგალტებებით გაზნულია ჩვენი ქვეყნის სხვა და სხვა კუთხეებში.

ლადო გავაშელი

რუსული დრამა. სახალხო სახლში, დღეს 15 ნოემბერს, რუსული დრამის მიერ წარმოდგენილი იქნება პიესა ს. სტენიაკ-კარავინისა — „ზარნიცა“ დასი აშხალებს წარმოსადგენად პოეტ ვასილ კამენსკის ახალი პიესის. „შემთხვევის“ ნეგრიტინულ მელოდრამა. რეჟისორობს ფ. რალოვინი.

პრემიერა. დღეს. რუსთაველის თეატრში წარმოდგენენ პირველად ქართულს ენაზე ჯიონ სინგის პიესას „გმირი“ ვ. ზოქმ. თარგმანი ეკუთვნის გ. რობაქიძეს, პიესას დასდამენ რეჟ. კ. მარჯანიშვილი და ა. ახმეტელი. დეკორაციები დაბატულია მხატვრის სიდომონ-ერისთავის მიერ.

სახელმწიფო ოპერა. დღეს 15 ნოემბერს, წარმოადგენენ მასკანის ოპერის „სოფლის პატიონება“-ს და „ჯამბაზები“ ლეონკოვალისი.

რედაქტორი — სარედაქციო კოლეგია. გამომცემელი — მოთავარი კომიტეტი.

გაჯიუთი

„ტ რ ი ზ უ ნ ა“

ნ-ემბრის 1-დან ეღირება:

პროფკავშირთა წევრებისათვის თეიურად	7.000.000 მ.
დაწესებულქათათა და კერძო პირთათვის	9 000.000 „
ცალკე ნომერი	500.000 „